

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

La Biblioteca Infantil de Clamart

Núria Ventura

FEBRER 1971

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

LA BIBLIOTECA INFANTIL "LA JOIE PAR LES LIVRES" DE
CLAMART (Paris)

Amb aquest treball sobre la Biblioteca infantil de Clamart, pilot de França, pretenc donar una visió del seu funcionament des del punt de vista tècnic; especialment quant a la seva funció social i la manera de concebre les relacions amb els infants del barri, les escoles, criteris que segueixen, etc., que considero que és realment d'on podem treure millors idees, possiblement aplicables a les nostres biblioteques, que de fa tants anys segueixen la seva tasca de portar la cultura i els llibres a tothom, i d'una manera especial als infants, els futurs lectors adults que ompliran mes endavant les nostres biblioteques.

He dividit el treball en quatre parts:

- Organització tècnica
- Animació
- Conclusions generals sobre Clamart
- Bibliografia

Primer resumiré breument la situació i organització de "La joie par les livres", ja que la bibliotecària Montserrat Prat va fer una memòria de presentació d'aquesta Biblioteca, després de la seva visita l'estiu de 1969.

Clamart és un barri situat als afores de Paris " a la banlieu" i té uns 40.000 habitants de classe obrera més aviat benestant. El conjunt de Clamart està format per unes cases de maó vermell rodejades d'herba i arbres, donant una mica la impressió de ciutat-jardí. Hi ha diverses escoles,

una "maison des jeunes" i un centre comercial, però, de fet, no hi ha cap lloc especialitzat en el esplai dels infants, ja que "la maison des jeunes" comença les seves activitats cap als 14 anys.

Es per això que l'any 1962 l'associació de "La joie par les livres" (organisme privat) va construir a Clamart aquesta Biblioteca que s'ha convertit en pilot de França. Nombroses persones hi fan stages : bibliotecàries, assistents socials, animadors, etc., per als quals és de gran utilitat l'experiència de Clamart.

L'edifici és també d'un gran interès per la seva estructura circular i per les originals solucions que s'han donat a tots els problemes que plantejava des del punt de vista bibliotecari, car va ser projectada tenint molt en compte l'opinió de les bibliotecàries i la seva funcionalitat. Així, per exemple, la idea de fer l'edifici circular va ser la conseqüència d'un estudi en què es va comprovar que els infants es trobaven molt més a gust a les sales circulars, que a les sales quadrades o amb moltes cantonades.

Una de les coses que sobta més al qui visita la Biblioteca per primera vegada és la seva alegria: la llum entra per tot arreu, i els mobles, especialment dissenyats, donen la nota de color en aquest conjunt.

En entrant hi ha una sala especialment concebuda per a rebre els nens, on aquests deixen les seves sabates i abrics. Perquè el terra és especial per a poder anar descalç i així s'evita soroll i tots van més còmodes. Des d'allà els infants es distribueixen segons el seu gust per les diverses

sales i la de préstec, la de lectura i la dels més petits (4-6 anys), que també tenen la seva sala especial.

Per tal d'atendre tots aquests infants hi ha quatre bibliotecàries fixes i una "stagiaire" estrangera que hi està un any. A més hi ha una secretària i tres persones que es cuiden d'altres feines suplementàries: administració, multicopista, enquadernació dels llibres...

Organització tècnica de la Biblioteca

Existeixen a la sala tres catàlegs:

- Alfabètic d'autors
- Alfabètic de matèries
- Alfabètic de títols

El catàleg d'il·lustradors i l'inventari (que ve a ser el registre) es troben a l'interior per a consulta de les bibliotecàries i gent especialitzada.

Els llibres estan classificats per:

Imatges	- Llibres amb molta il·lustració, per als més petits.
Contes	- Llibres d'imaginació.
Novel·les	- Històries possibles.
Documentals	- Seguint la classificació Dewey.

Tots aquests llibres son rigorosament seleccionats i dels més interessants n'hi ha diversos exemplars. El sistema de préstec que és segueix és el Newark.

A més dels llibres es presten també fotografies de flors, vaixells, animals, reproduccions d'obres d'art, etc., que

estan plastificades d'una manera molt atractiva i es poden penjar a la paret com si es tractés d'un quadre.

Es fa el mateix amb poemes. Les bibliotecàries n'han fet una tria, que reben el mateix tractament que les fotografies. Cal esmentar que el préstec el porten els mateixos nens, la qual cosa permet a les bibliotecàries de dedicar-se més als infants: ajudar-los a triar els llibres, explicar contes, etc. Els infants que volen ocupar-se del préstec ajuden la bibliotecària durant un temps i després ho fan sols, cosa que els il·lusiona molt i fan amb molt interès.

Els infants consulten també molt els fitxers i els agrada trobar en les prestatgeries el llibre que han triat, cosa que aconseguixen amb una relativa facilitat. La Biblioteca admet nens de 4 a 14 anys, és a dir que poden començar a anar-hi quan encare no saben llegir, i és per aixó que alguns van acompanyats de les seves mares, que després els llegiran els llibres a casa seva.

La Biblioteca està oberta cada dia de 4'30 a 6, és a dir a la sortida de l'escola, menys els dijous, dia de festa a les escoles franceses, en què la Biblioteca està oberta tot el dia, i el dissabte, que s'obre a les dues. La resta del temps es dedica a treball intern i catalogació, contactes amb les escoles, reunions per a discutir els criteris a seguir, etc.

"La joie par les livres" disposa també de material audiovisual: discos, diapositives, pel·lícules curtes. epidoscopi, etc., de moment només per a fer servir dins la Biblioteca, però que es deixaran en préstec mes endavant. A totes les sales

es pot sentir música i la sala de lectura fins i tot està sonoritzada per poder escoltar música amb auriculars sense molestar als altres lectors.

L'associació de "La Joie par les livres" subvenciona també un centre de documentació de literatura infantil que està a la disposició de tothom que s'interessi pel tema. Publiquen un butlletí amb notícies d'actualitat sobre la literatura infantil, articles diversos i fitxes comentades dels darrers llibres publicats. També es fan cursets i reunions per a fer la tria dels llibres que després sortiran al butlletí.

Animació de la Biblioteca

Cada bibliotecària està especialitzada en un treball concret:

- Animació dels clubs i treball amb les escoles
- Catalogació
- El taller d'expressió plàstica
- muntatges audio-visuals i audicions de música.

Però hi ha una sèrie de feines que es fan conjuntament, com són: l'explicació de contes, ajudar en tot moment el petit lector en la tria dels llibres, reunions per a decidir els criteris a seguir, selecció dels llibres, etc. Es a dir: es porta tota una labor d'equip en la qual cada persona té una especialització i així pot ajudar millor a solucionar els problemes generals dins del seu camp.

Activitats que es fan a la Biblioteca relacionades amb la lectura:

- Explicació de contes:

Es fa cada dijous. Una bibliotecària explica un conte, en una sala especial que és a la planta baixa. Després, els qui

volen, passen al taller, on poden dibuixar, pintar, fer collages... En el taller hi ha una especialista que els ajuda en les dificultats que poden anar sorgint, però, de fet, el treball és completament lliure.

Amb això s'aconsegueix la fixació de les imatges que el conte ha despertat en l'infant. El conte explicat apropa el nen al llibre, li obre els camps de la fantasia i, d'aquesta forma, cobra per a ell una nova vitalitat.

La narració posa els infants en contacte amb llibres que potser havia deixat una mica de banda, obrint el seu interès sobre nous temes i l'ajuda a veure perspectives en les quals potser no havia aprofundit. Amb el conte descobreix persones diferents a ell, amb altres problemes. L'ajuda també a estimar una mica més la natura i els animals, tantes vegades protagonistes de les històries, i el porta pel món de la fantasia, que de vegades sembla una mica oblidat en aquest món de màquines i descobriments científics. Però no es tracta amb això de fer una narració purament "escapista", sinó que els problemes de fons, humans, seran sempre els mateixos. El conte també ens pot ensenyar la poesia de la petita vida diària, quan les coses més normals esdevenen protagonistes d'una història.

Però com que els interessos dels nens són molt diferents segons l'edat, s'expliquen a Clamart dos contes: per als de 4-7 anys i 8-13 anys.

Així, als més petits s'expliquen contes senzills, en els quals els infants poden seguir fàcilment el fil de la narració, ajudant-se moltes vegades d'imatges: diapositives, films fixos o bé valent-se de l'epidoscopi que projecta a la pantalla les imatges del llibre. Aquest instrument també és molt útil per

explicar contes que estan escrits en altres llengües. Amb això es poden conèixer les literatures d'altres països, que tant agraden als infants.

Per als més grans també s'expliquen contes, però en aquests hi predomina més l'aventura, el misteri, el tema és més complicat. Sovint, després del conte, els nens demanen llibres sobre els animals que han protagonitzat tal o qual història, o bé un conte similar.

Com a detall simpàtic diré que, en el moment en què s'anava a començar el conte, una bibliotecària tocava la flauta per a convidar a tots els nens a escoltar la narració i aquests la seguien fins a la sala del conte, una mica com els nens de la història devien seguir el Flautista de Hamelin.

Els Clubs

Funcionan a la Biblioteca diverses clubs creats pels mateixos nens segons els seus interessos. Si n'hi ha uns quants als quals agraden molt: els animals, o la filatèlia, o la poesia, formen un club. Es dediquen a parlar del tema, treballar-lo, buscant llibres per a documentar-se, fan dibuixos, etc., i, en el cas de que sigui una afició una mica més complicada, es busca una persona més entesa que pugui ajudar-los. Així, per exemple, el grup de teatre estava dirigit per l'animador de la "Maison des Jeunes" de Clamart, especialista en la matèria; però, en general, són els mateixos infants els que porten els clubs. Això no vol dir que moltes vegades hi intervinguin les bibliotecàries per ajudar, solucionant problemes, donant idees, etc..., però és sempre una participació no directiva, sinó purament d'animació, per a conservar l'interès de l'acti-

vitat i ajudar en l'evolució del grup.

El taller

Al costat de la sala del conte hi ha un taller, apte per a fer tota mena d'activitats d'expressió plàstica: pintura, "collage", titelles, impremta, etc., en el qual hi ha una animadora especialitzada només en això. El taller el fan servir tant els clubs, com per exemple el dels titelles, com el conjunt de nens que acaben d'escoltar un conte o volen pintar. A més, el taller està a disposició dels infants sempre que hi volen treballar, independentment de les activitats programades, encare que es procura que les activitats es facin en grup i treballant, si pot ser, la mateixa matèria. Amb això es veuen millor les actituds de cada nen dins el grup i la seva integració, i es pot fer, per tant, una veritable acció educativa.

Existeix també en el taller una impremta Freinet especial per als infants, que es fa servir en algunes escolenovos. Als infants els entusiasma molt, car imprimeixen textos que ells mateixos han fet, poesies treballades en el club de poesia (sovint són fetes en grup) o bé textos que senzillament els han agradat. Després, amb tot aquest material, es fa un diari que es ven a la Biblioteca. Totes les activitats del taller procuren estar amb estreta relació amb tot el que es fa a la Biblioteca, i especialment amb els llibres. Si un grup està construint titelles per fer un conte sobre una època determinada, es busquen llibres on hi hagi vestits de l'època, per poder-los ambientar millor. El mateix passa si es vol pintar un determinat animal i no es coneixen gairebé les seves característiques físiques, etc.

Un enfant heureux

Dans une chambre, un
enfant aux yeux bleus
commençait à s'endormir.

Lorsque sa Maman s'ap-
proche de lui, il dit
«Viens avec moi, mon père
qui l'attend dans un
fauteuil le prend dans ses
bras. Le petit se penche et te-
nait dans ses petites mains
un petit lapin qui sautait

après Sylvie Beyer et
Dominique Hervault

Els nens fan poemes que despres imprimexen per el diari de la Biblio-
teca.

L'animadora del taller és la que s'encarrega d'anar creant el "bac à images", és a dir les fotografies d'obres d'art, d'animals, etc. que es presten als infants. Sovint son els mateixos infants els qu'ajuden a fer aquesta tria. Cada dia tot el món que volta l'infant es més plè d'imatges. Per això calia aprofitar a la Biblioteca tot aquest material que tan util ens pot ser i que sovint queda en un segon terme. Amb el "bac à images" els nens s'acostumen a contemplar unes imatges artístiques que molt difícilment buscarien en els llibres i, al mateix temps, poden trobar tota una documentació gràfica com a complement dels llibres que els interessin.

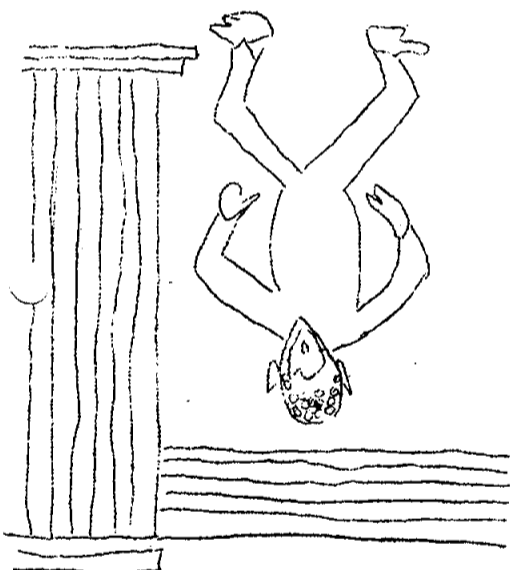
Totes les activitats del taller tenen un gran èxit, perquè és el mitjà d'expressió més fàcil per a l'infant i al mateix temps de gran ajuda per a l'educador, car permet de aconseguir millor el nen.

El treball amb les escoles

"La Joie par les Livres" treballa moltíssim en col·laboració amb els mestres de les diverses escoles que existeixen a Clamart, ja que és a partir de l'escola i de la família com el nen ha de començar el seu interès per la lectura i el llibre. Es per això que a la primera hora de la tarda, cada dia, una classe va a treballar a la Biblioteca. De vegades treballen sobre un tema concretat ja anteriorment pel mestre i que en aquell moment estan estudiant a l'escola: els ocells, un país, etc. i aleshores la bibliotecària ja té preparades diapositives, discos, i llibres sobre aquest tema. Els nens fan preguntes sobre el que veuen en les imatges, es fa un diàleg mestre-bibliotecària amb els infants, i després aquests busquen més informació en els llibres, dibuixen, etc. Altres ve-

LA JOIE PAR LES LIVRES
Rue de Champagne
Cité de la Plaine
92 - CLAMART

OCTOBRE 1970

<u>Jeudi 1</u>	10 h 30	Club des Jeunes Amis des Animaux.
	14 h 30	(8-10 ans) Le palais des singes, conte italien.
<u>Samedi 3</u>	14 h 30	Club de Philatélie.
<u>Jeudi 8</u>	10 h 30	Club des Naturalistes.
	14 h 30	(4-7 ans) Egon le moustique à bicyclette, conte danois.
<u>Samedi 10</u>	16 h 30	Club de poésie.
<u>Jeudi 15</u>	10 h 30	Club des Jeunes Amis des Animaux.
	14 h 30	(8-10 ans) Mademoiselle Chrysanthème, conte chinois.
<u>Samedi 17</u>	14 h 30	Club de Philatélie.
<u>Jeudi 22</u>	10 h 30	Club des Naturalistes.
	14 h 30	(4-7 ans) Le cadeau du vent, conte italien.
	15 h	(8-10 ans) Ronde des livres.
<u>Samedi 24</u>	16 h 30	Club de poésie.
<u>Jeudi 29</u>	10 h 30	Club des Jeunes Amis des Animaux.
	14 h 30	(8-10 ans) Le phoque et les violettes, conte suisse.
<u>Samedi 31</u>	15 h	Club de Lecture.

Un programme de les activités de la Bibliothèque durant et mes

gades, senzillament, s'explica un conte, o bé es parla sobre un tema interessant, emprant també dispositives o bé ensenyant llibres amb l'epidoscopi.

Amb tot això els infants s'adonen de la utilitat de la Biblioteca i, al mateix temps, descobreixen tot un món de fantasia que poden tenir fàcilment a l'abast sempre que vulguin.

Per als mestres és també de gran utilitat i, alhora, s'adonen de la necessitat de tenir a l'escola almenys una petita Biblioteca o fons de llibres, que tant els pot ajudar en el seu treball, i que fins ara tantes vegades s'ha deixat de banda a les escoles.

La música

Aquest element no es pot descuidar si realment es vol fer una tasca veritablement educativa. La Biblioteca (en tenir dos tocadiscos que es poden connectar a les sales i en estar dotada d'una bona tria de discos de música molt diversa, des de la clàssica fins a la dodecafònica) permet fer nombrosos experiments dins d'aquest camp, per altre banda poc treballat en general.

Es fan audicions de música per a tots els qui ho desitgen i, en general, s'aprofita qualsevol muntatge per anar introduint la música.

Normalment als nens els agrada més el jazz i la música moderna i és a partir d'aquí com es pot iniciar un apropament cap a la música clàssica.

Després de les audicions es fa un diàleg amb els nens: perquè els agrada aquella música, en què els fa pensar tal o qual passatge, fer-ne un dibuix, etc.

Conclusions generals sobre Clamart

Per tot el que hem vist anteriorment, podem adonar-nos que la Biblioteca "La Joie par les Livres" no està concebuda solament com un dipòsit de llibres infantils molt ben seleccionats, sinó que és un centre social que respon a unes necessitats molt concretes del barri on està situada. La mateixa Biblioteca situada en un barri benestant parisenc possiblement faria un altre tipus d'activitats, ja que en implantar una Biblioteca per a infants s'ha d'estudiar l'equipament cultural que existeix al poble o ciutat. Existeix una Biblioteca municipal? Hi ha algun bibliobús? Hi han centres especialitzats en l'esplai dels infants, clubs, escoltisme, etc.? En el cas concret de Clamart existeix només una "Maison des Jeunes" amb una petita Biblioteca. Això és molt interessant, perquè tant l'animador com la bibliotecària estaven en contacte amb "La Joie ..." i assistien a les seves reunions. Així els nens, quan arriben a 14 anys, edat límit de "La Joie ...", poden anar a la Biblioteca dels joves, el contacte amb la qual ja s'ha iniciat prèviament, i així s'evita la pèrdua d'aquests lectors adolescents que potser en una Biblioteca d'adults es trobarien molt desplaçats.

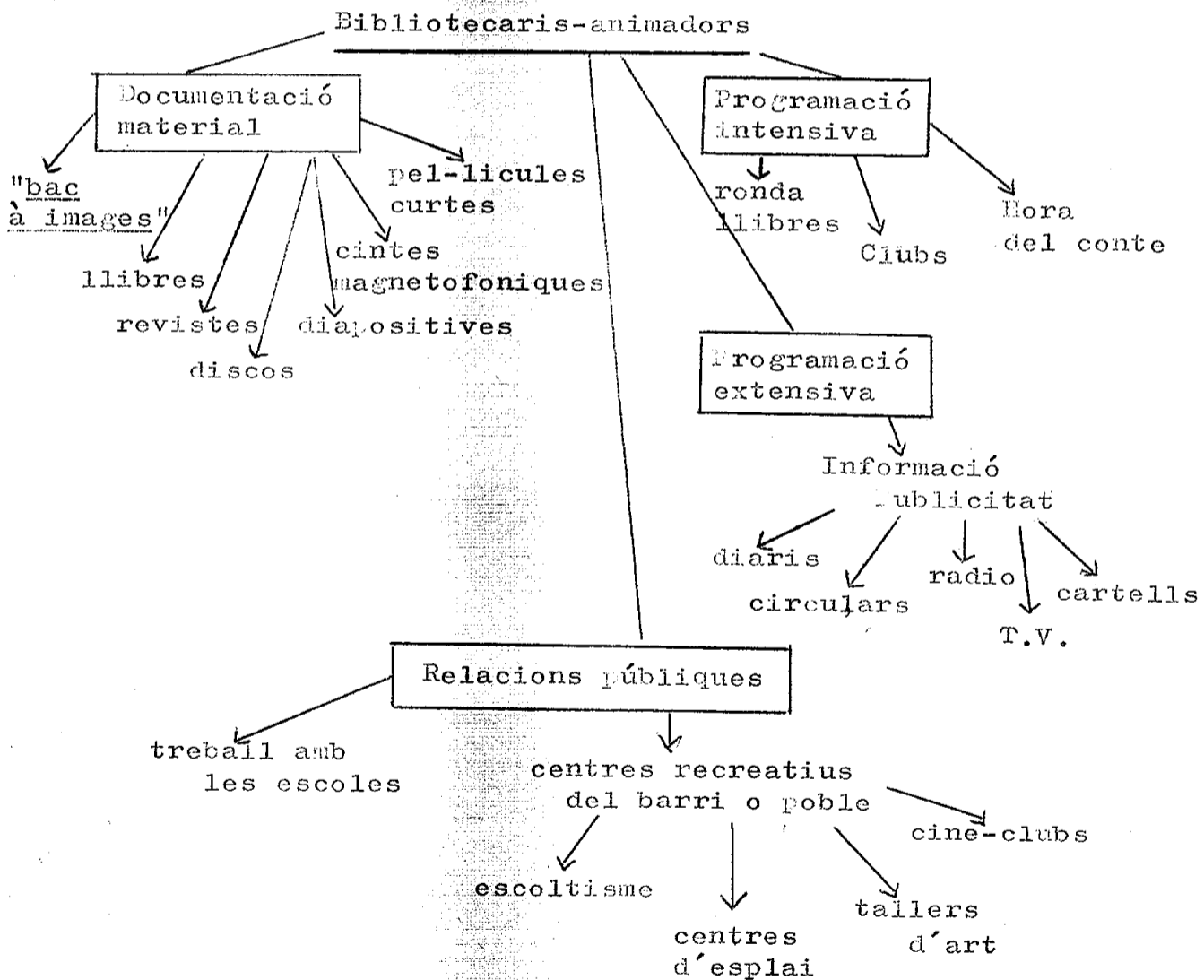
Un altre punt molt interessant és que s'està molt al corrent de tots els moviments pedagògics nous que es porten a la pràctica a les escoles.

El que és important a la Biblioteca són els infants: que s'hi trobin a gust, com a l'escola actual, on el silenci no es pas rigorós, on els infants s'asseuen a terra si en tenen ganes, on es respecten sempre els veritables interessos dels infants, sense voler imposar a la força el nostre criteri. Però

nitat.

Tampoc podem oblidar els mitjans audio-visuals que cada dia adquireixen una més gran importància. Aviat, junt amb els catàlegs dels llibres, hi haurà a les Biblioteques els catàlegs dels discos i diapositives. I crec que no cal esmentar la importància que té la televisió, que tots els nens tenen a casa i veuen durant un promig d'hores no gens despreciable. Per això cal que tot plegat sigui molt tingut en compte a la Biblioteca i aprofitar-ho per acostar al nen al llibre. Així, a la Biblioteca de "La Joie ...", cada setmana els nens trobaven una selecció dels programes de televisió més interessants i els llibres relacionats amb els temes que es tractaven.

Fent un esquema, podríem assenyalar diverses funcions a la Biblioteca.

De l'experiència d'aquesta Biblioteca de Clamart crec que es poden treure dues conclusions:

- a) Necessitat de gent especialitzada per a dirigir una Biblioteca infantil.
- b) La gran utilitat que representa per a totes les Biblioteques populars amb secció infantil l'existència de una Biblioteca pilot.

No totes les Biblioteques franceses compten amb els mitjans que té Clamart, car es pot dir que hi ha una gran part de Biblioteques que reuneixen les característiques de les nostres populars, però, de fet, totes es guiaven pels butlletins de "La joie par les livres", les bibliotecàries assistien als cursets i conferències organitzades en el seu centre de documentació i seguien les seves experiències. Amb això se soluciona en part el problema del personal en seccions infantils de Biblioteques d'adults, ja que al haver-hi una guia, la Biblioteca pilot, s'estalvia molta feina i es una ajuda molt important.

Per tot això, veient que hi ha a la província de Barcelona 669.958 infants menors de 14 anys (segons el cens de 1960), dels quals 506.851 viuen a la ciutat, crec seria una gran ajuda, per a tots els qui treballen per a la formació d'aquets infants (mestres, bibliotecàries, pedagogs, etc.), l'existència de una Biblioteca pilot que ajudés en aquesta tasca d'acostar el nen al que pot ser la seva millor ajuda: el llibre.

Barcelona, Gener 1971.

Mària Ventura Bosch

BIBLIOGRAFIA SOBRE LITERATURA INFANTIL

Estudis sobre literatura infantil

- DIAZ-PIAJA, Aurora : Los premios de literatura infantil y juvenil. Biblioteca Central, 1965.
- ESPINAS, José Ma : Los niños quieren leer libros. (encuesta). Amigos de la cultura y del libro 1961.
- HAZARD, Paul : Los libros, los niños y los hombres. Barna. Ed. Juventud 1964.
- HURLEMANN, Bettina : Tres siglos de literatura infantil europea. Barna. Ed. Juventud, 1968.
- JAN, Isabelle : Essai sur la littérature enfantine. Paris. Les éditions ouvrières, 1969.
- PRENSA : La prensa infantil. Barna. Nova terra, 1969.
- ROVIRA, Teresa : La revista infantil en Barcelona. Biblioteca Central, 1964.
- La hora del conte
- AMO, Montserrat del : La hora del cuento. Servicio Nacional de Lectura.
- BRYANT, Sara Cone : Com explicar contes. Nova Terra, 1967.
- CAPUTO, Natha : Contes des quatre vents. Paris, Fernand Nathan, Col. Histoires à raconter, 1957.
- CATHER, Katherine Dunlap : El cuento en la educación. La Habana. Bib. José Martí, 1963. Col. Manuales técnicos.
- LERICHE, Matilde : Et on raconte encore... Paris, Armand Colin, 1969.
- MAESTROS de L'Avet : Vivamos los cuentos. Barna. Ed. Casals.

GUIES I BIBLIOGRAFIA SELECCIONADA

- CAPUTO, Natha : Guide de lectures de quatre à quinze ans. Paris, L'École et la Nation, 1967.
- DIAZ-PLAJA, Aurora : La Biblioteca a l'escola. Barna. Nova Terra, 1970.
- ESCUELA ACTIVA DE PADRES : a) Libros para los quince años. Barna. Nova Terra, 1969
b) ¿Qué libros han de leer los niños?. 1968-69 (anual)
- GABINETE DE LECTURA DE SANTA TERESA : Lazarillo del lector. Madrid.
- INLE : Libros infantiles y juveniles 1965, 1968, 1970.
- INLE : Llibres en català (Secció infantil) 1967, 68, 69, 70.
- JOIE PAR LES LIVRES, La : Bulletin d'analyses de livres pour enfants. (Trimestral) Paris. La joie par les livres.
- LITTERATURE DE JEUNESSE : Conseil de littérature de Jeunesse. Bruxelles, Casterman (mensual)
- ROVIRA, Teresa - RIBE, Carme : Bibliografía histórica del libro infantil catalán. Madrid, AABA (en prensa).

ALTRES BIBLIOTEQUES VISITADES

PARIS

- del 18ème Arrondissement
- de "L'Heure Joyeuse"
- Nacional
- del "Centre Valeyre"

A LA BANLIEU

- Bib. Jovenil de Clamart
- " Municipal de Levallois-Perret
- " " de Massy
- " " de Vincennes
- " " del "Centre educatif et culturel de Yerres"
- " dels Centres d'Esplai de St. Cyr L'Ecole.

ALTRES POBLACIONS

- Bib. Municipal de St. Dié (Vosges).

CAVA FORT

VIII CICLE DE TEATRE

15 i 22 de novembre

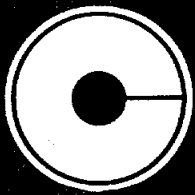
29 de novembre

6 de desembre

13 i 20 de desembre

Corbeto

EM
SEMBLA QUE
M'HE ATIPAT
MASSA,
AVUI!

L' HUMOR

AVUI AL

PER
albert jané

MÓN

b b

AQUÍ
ON EM VEIEU,
SÓC UN
CAP-1-CUA!

TU,
NO TOQUIS
EL DOS,
ARA!

6

A F2

JA
T'AGUANTES,
TU, SENSE
BASTÓ?

VA, AQUÍ
A LA FILA NO
S'HI VAL A FER
PROTESTA!

P R

LMNOpqr

Siquier

revista per a nois i noies

els bruixots de KIBOR

(continuació)

PERÒ... QUÈ ÉS EL QUE JA TENS? EL DIRECTOR ES CREIA QUE ERA L'EQUIP SANITARI QUE ESTIC ESPERANT... QUINA PLANXA!

PERDONA TU! ÉS QUE HE RECORDAT UNA COSA...

MISTER VIDAL NO PARA DE FER COSES ESTRANYES.

SI! ÉS UN INADAPTAT...

HANS!... SÓC EN PETER. SURT UN MOMENT AQUÍ FORA... T'HE DE COMUNICAR UNA COSA IMPORTANT I AQUÍ ENS PODRIEN SENTIR...

HE VIST UN DELS LLOCTINENTS D'EN TI. UN DELS QUE VAS DIR QUE HAVIA QUEDAT ENTERRAT A LA CASA SOTA LA SORRA. (1).

NO POT SER!

SI, SENYOR! SÓC UN MANDRA, PERO NO VEIG VISIONS, ENCARA!

MIRA! JA EN PARLAREM MÉS TARD, JARA ANEM A TREBALLAR! ET CONVIDO A DINAR!

AQUEST MENJAR EM TÉ FREGIT! QUAN PENSO EN LES "PAELLES"...

JO FEIA TANT DE TEMPS QUE MENJAVA CONSERVES A CAN TI, QUE ARA M'AGRADA TOT!

I ON DIUS QUE L'HAS VIST, AQUELL TÍPET?

PEL CARRER! AQUELLA CARA LA TENIA VISTA! HE VOLGUT ATRAPAR-LO I LA MALEIDA TERRISSA M'HA ENTREBANCAT!

TOT AIXÒ ÉS MOLT ESTRANY! DEMÀ MATEIX EN PARLAREM AMB L'HENRY!

SI! SERÀ EL MILLOR!

L'ENDEMA...

MISTER VIDAL! AQUÍ S'ENTRA A L'HORA EN PUNT!

NO COMENCEM QUE VOSTÈ I JO ACABAREM MALAMENT!

A MI NO EM CRIDI, QUE MANO SÓ AQUÍ!

AH, SI? NO HO SABIA!

SI EM TORNA A CONTESTAR AIXÍ, N'HAURE DE DONAR PART A LA DIRECTORIA.

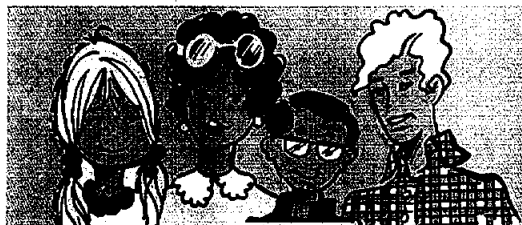
T'HAS DE CONTROLLAR ELS NERVIS, PETER!

NO SERVEIXO JO PER A ESTAR TOT EL DIA DAVANT UNA TAULA PLENA DE PAPERS, JO!

MIRA, HANS! QUAN ESTIC ALLÍ, ASSEGUT, EM VENEN GANES DE LLANÇAR-HO TOT PER TERRA: LA MAQUINA D'ESCRURE, EL TELEFON, LA PAPE-RASSA!...

NO SIGUIS XIMPLE! PENSA QUAN EREM SOTA LA SORRA I COMPARA!

(1): Vegeu: "LA CASA SOTA LA SORRA"

practiqueu l'estalvi

CAL PENSAR PER A LA VELLESOR D'ESTALVIS

GIREM FULL! ANEM A VEURE L'HENRY! RECORDES AQUELL ELEMENT D'EN TI...

PER AIXÒ ET VOLIA PARLAR, L'HENRY NO HI ÉS! HA SORTIT D'INSPECCIO SANITARIA PELS POBLATS!

INVESTIGUEM! AMB LA TOPADA HO NOSALTRES, QUE ACABO DE DEMANEM UNS TENIR AMB EL DIES DE VACANÇES CAP DE SECCIO, CES I ENS AR- HO TINC BE JO, RIBEM, FINS PER DEMANAR AL DESERT... VACANÇES!

DEIXA-HO PER MI! DIGUI EL QUE DIGUI, DOMINA'T ELS NERVIS.

HO FAIG PER VOSTÈ, MISTER HANS, QUE SI FOS PER AQUEST POCA-SOLTA DE MISTER VIDAL...

I ESTEU SEGUR TAN SEGUR MISTER VIDAL, COM VOSTÈ ÉS QUE ERA UN EL DIRECTOR DELS AJU- DEL DEPARTAMENT DANTS D'EN TI?

LLÀSTIMA QUE NO HI HAGI AQUI L'HENRY BALUA!

PODRÍEM ANAR-HI NOSALTRES DOS! SABEM ON HI HAVIA LA CASA SOTA LA SORRA...

SI! JO CREC QUE A MISTER VIDAL LI CONVÉ ESBAR- GIR- SE!

DESPRÉS...

MIRA, TU!... É'S ALLA BAIX!... NO SE'T POSA LA PELL DE GALLINA, EN SER AQUI UNA ALTRA VEGADA?

UNA MICA... PETER!

FIXA'T! AQUI HI HAVIA L'ENTRADA. DONAREM LA VOLTA I COMENÇAREM A INVESTIGAR?

PER AQUI NO HA POGUT SORTIR NINGU! L'ENTRADA ESTÀ BLOQUEJADA PER LES RUNES!

VINE PETER! JA HO TINC!

(continuarà)

BIBLIOTECA DE CLAMART

PER
NÚRIA
VENTURA

Buscant un edifici rodó

Com que feia pocs dies que havíem arribat a París, la veritat és que anàvem força despistats. D'aquí que en Ricard, sobtadament, va exclamar:

—Em penso que ja hi som!

I tots tres vam cuitar a baixar de l'autobús que ens havia portat fins allí, abans no se'ns emportés qui-sap-on. Ens trobàvem en una carretera, amb arbres a banda i banda i un seguit de cases fetes de maons vermells. Miràvem amunt i avall, indecisos. Sabíem que, després d'haver canviat moltes vegades de metro i d'autobús, érem a Clamart, un barri dels afores de París. També sabíem que buscàvem un edifici tot rodó. Però no sabíem gaire cosa més.

Com que jo tenia els meus dubtes de fer-me entendre de la gent del país amb el meu francès, la Montserrat es va encarregar ardidament d'anar a preguntar a unes dones que prenien la fresca assegudes a les portes de les seves cases. Els va preguntar per un edifici circular, *aixís i aixàs*, que...

—Sí, sí —van contestar, de seguida—, seguieu recte i prou que el veureu!

No vam trigar gaire a trobar-nos davant d'allò que veníem buscant amb tant delit. No ens podíem pas equivocar: l'edifici era rodó i ben rodó! Feia com tres o quatre cercles, un al costat de l'altre; posada a comparar em va recordar un formatge de Gruyère que s'hagués tornat de ciment enmig d'aquell barri parisenc.

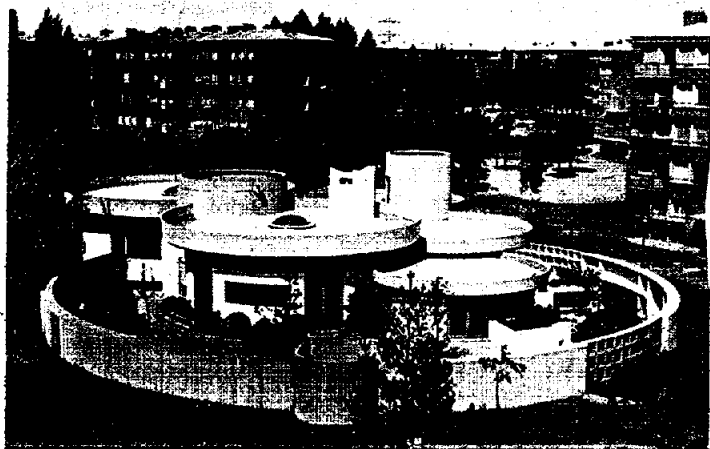
“La Joie par les Livres”

Després de travessar el jardí que l'envoltava, vam entrar a la casa. En aquella primera sala ens va rebre un xicotet d'uns 13 anys, d'allò més trempat i, mireu quin contrast, moreno i ple de pigues.

—Sou a «La Joie par les Livres» (L'Alegria pels Llibres) —ens va anunciar—. Si no la coneixeu, jo us ensenyaré la casa.

Tot seguit —i molt seriosament— ens va pregar que ens traguéssim les sabates. Segurament vam fer una cara tan espectacular de babaus, que el noi va haver de cuitar a aclarir-nos que allò, de treure's les sabates, calia fer-ho perquè el terra era tot empostissat i així, anant només en mitjons, ningú no feia soroll i la lectura es feia tranquil·la i còmoda per a tots. Molt divertits, però convençuts, vam descalçar-nos i vam col·locar les sabates en uns prestatges que hi havia a la paret.

Sempre guiats per en Claude, que així es deia aquell noi, vam passar a una altra sala, molt gran, també rodona i amb uns grans finestrals que donaven al jardí. Era la sala de préstec. Tots els llibres —i n'hi havia un munt!— que omplien les nombroses prestatgeries de fusta clara, podien sol·licitar-se, o bé per llegir-los allí mateix o bé per endur-se'ls a casa. Igualment podien demanar-se i endur-se fotografies en color de quadres cèlebres, de paisatges, d'animals... Això últim, sobretot, va fer molta enveja a en Ricard, que és molt aficionat als dibuixos i gravats. Naturalment, tant els llibres com les fotografies o gravats calia retornar-los un cop llegits o mirats.

Una altra sala, igualment rodona, era la de lectura. Nois i noies, molt seriosos i en silenci, llegien tota mena de llibres. Però a un extrem de la sala n'hi havia una colla que retallaven afanyosament fotografies d'unes revistes velles i les enganxaven en un gran paper penjat a la paret. Confeccionaven un mural amb fotografies i notícies del viatge dels astronautes a la Lluna, fet que s'havia esdevingut aquells dies. Anexa a aquesta sala n'hi havia una altra destinada als més menuts. Allí els llibres que hi havia tenien moltes imatges i poca lletra i eren els adequats per als nens de pocs anys.

Un racó que tots els infants voldrien

Seguint la visita, després de pujar una escala ens vam trobar a la Sala del Conte. Hi havia moltes cadires disposades en cercle i una altra cadira al mig, des de la qual la senyoreta bibliotecària anava explicant tota mena de contes. Allí, els menuts podien escoltar les aventures de molts personatges famosos que, quan seran més grans, retrobaran en els llibres que podran llegir en aquella mateixa biblioteca.

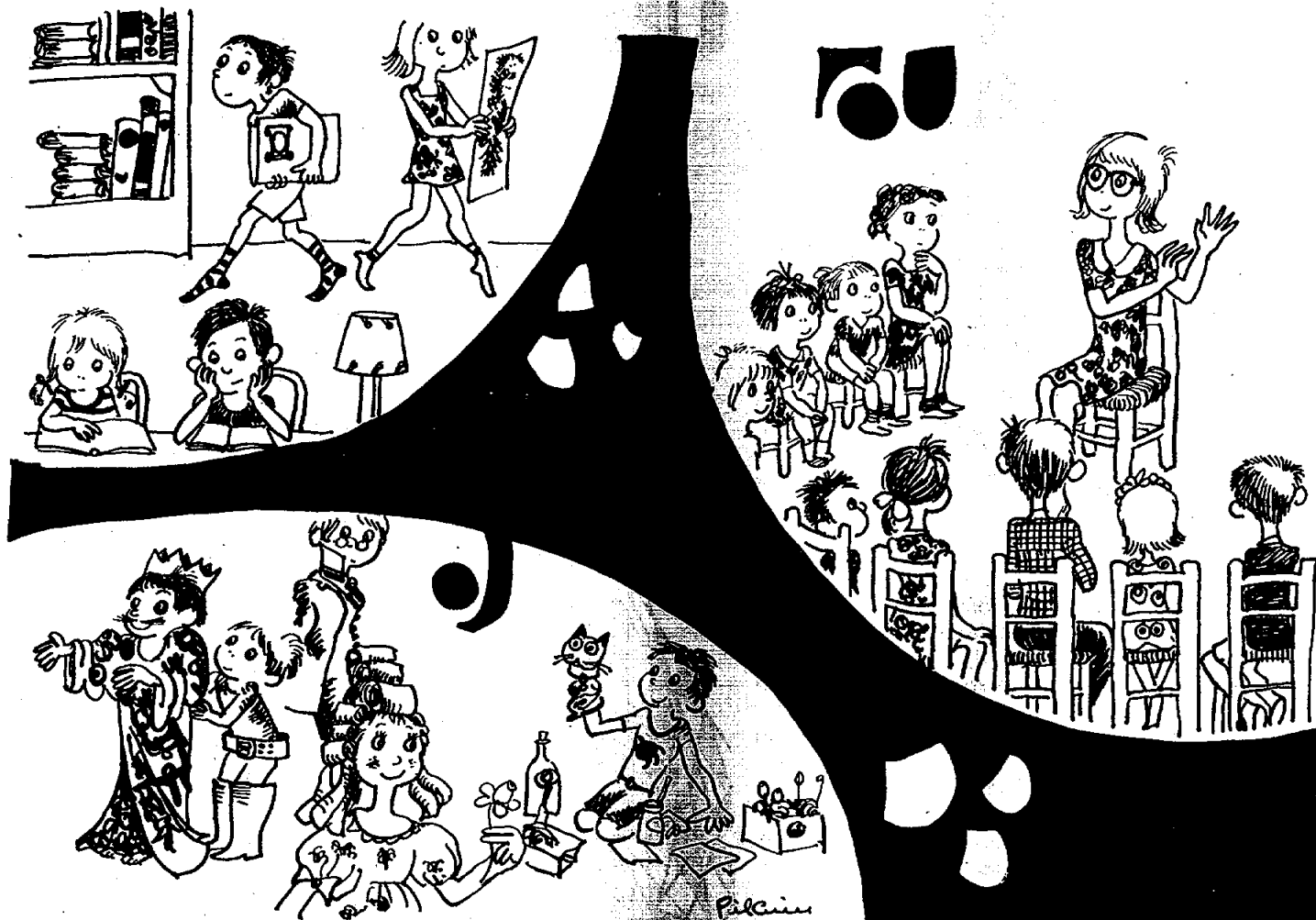
Finalment, en Claude ens va ensenyar el taller, que es trobava al costat de la sala anterior. Allò sí que era veritablement un somni fet realitat! Qui havia oït un conte i el volia representar, podia fer-ho construint-se ell mateix els titelles amb el cartró, cola i pintures que li deixaven; o bé, si preferia de fer la representació personalment, es podia fabricar les disfresses adequades als personatges. També, si li venia de gust fer-ho, així, podia fer figuretes de fang, o dibuixos, o moltes altres representacions artístiques.

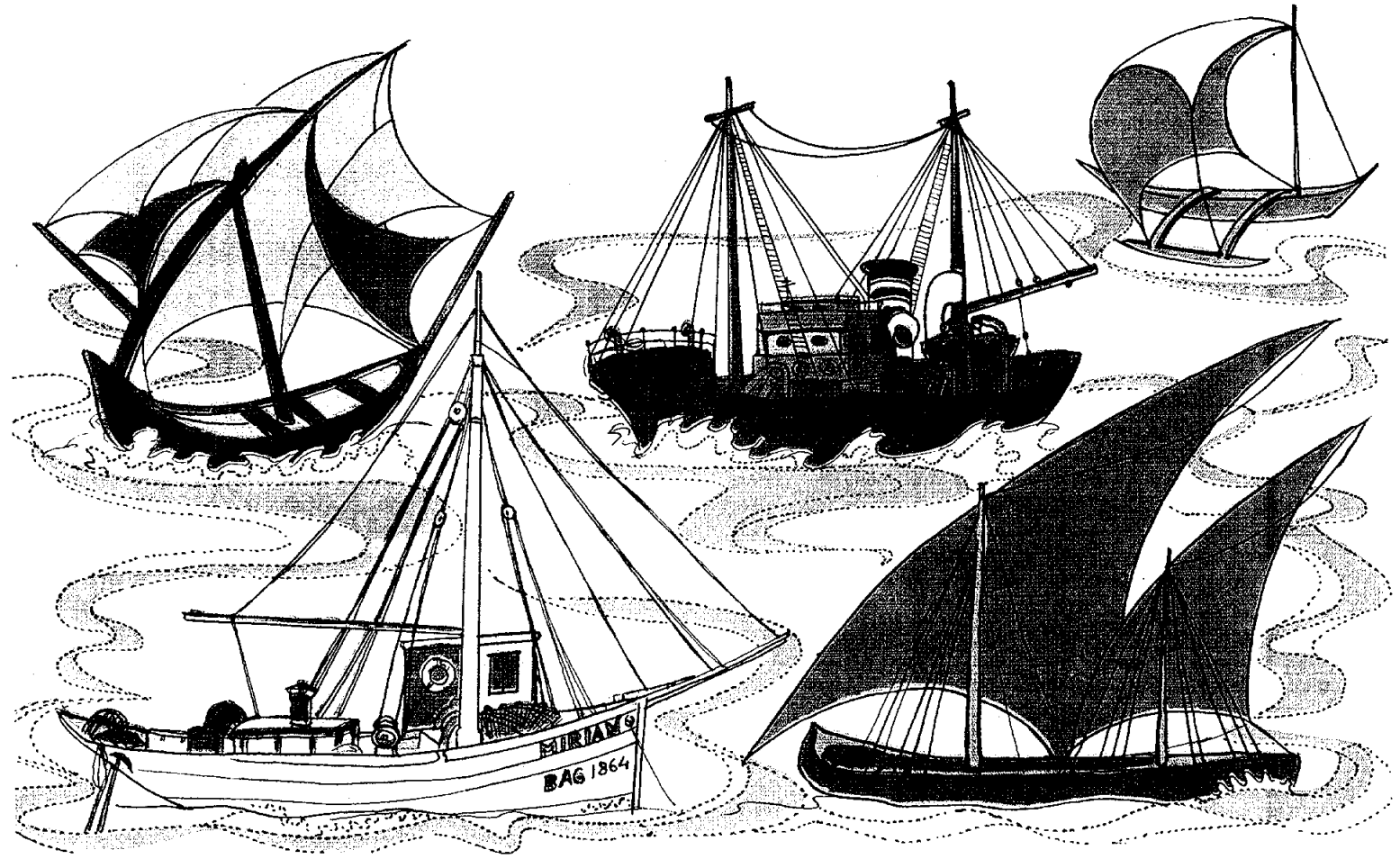
Era ja tard i, encara que amb recança, vam haver d'acomiar-nos d'en Claude, agraint-li el seu guiatge. Ara, des-

prés d'haver pogut comprovar la seva voluntat i entusiasme per les coses de la biblioteca, ja no ens podia estranyar que un noi tan jove com era ell hagués estat nomenat ajudant de bibliotecària.

Mentre tornàvem cap a París anàvem comentant tot el que havíem vist. En Ricard es va lamentar que nosaltres no tinguéssim biblioteques per a infants tan ben muntades com aquella. Però tant la Montserrat com jo li vam recordar que a molts dels nostres pobles i ciutats també hi ha biblioteques per a nois i noies i que sabem d'algunes on, per exemple, també hi ha l'hora del conte. Ara, el que cal és que els infants, i més encara els seus pares, s'interessin per saber on són i com s'hi pot anar. Amb tota seguretat hi podran passar unes bones estones com no s'ho poden imaginar si és que mai no hi han estat.

el vell art de la pesca

per JORDI ELIES

El trobo assegut en una cadira baixa, calmós i digne, ample d'espatlles, rodó de muscles. Amb la destresa d'un sabater d'ofici, s'està cosint una sandàlia, a poc a poc, amb punxades segures i espaiades. No fa senyal d'haver-me vist i no interromp el treball, bocaclòs. Una petita llambregada, li ha permès, però, captar-me amb tots els detalls, i ara potser rumia, mentre cus, quin deu ésser el motiu de la visita.

M'assec sobre una caixa i em poso a fumar, mentre al defora la llum de la tarda, massa crua, fa trobar l'aixopluc ple de delícies, suficient. Al meu voltant hi ha rotllanes de corda i de cable; a la prestatgeria, pots de pintura i d'oli i llums de teranyina; al fons del petit magatzem, l'embalum de les nanses, en un gran munt. Mentre el pescador treballa, solemne i concentrat, no és el moment de dir res. Fumo per entretenir-me en alguna cosa, i contemplo, més enllà de l'ombra que m'envolta, la taca negra de les dones, ajupides sota el sol implacable, que repassen els ormeigs (1), i els pals d'alguns quillats (2), en repòs, amb la xarxa hissada, com una cabellera bruta i desmaiada. Sota el cel pàl·lid, enlluernat, l'aigua de la mar, d'un blau més fort que el del firmament, és un anunci inútil de frescor. El seu ris minúscul, sense cap fúria, trenca almenys la feixuguesa dels raigs del sol, estàtics i brutals.

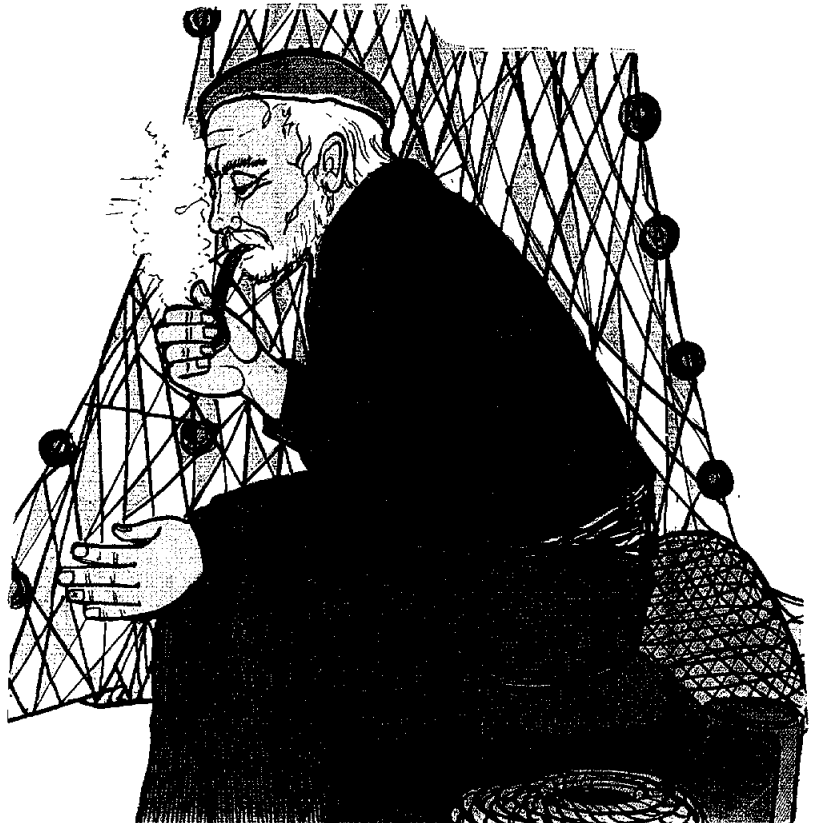
—Voleu fumar? —dic al pescador, quan veig que, junt amb els estris de cosir, deixa la sandàlia, ja enllestida.

—Només fumo caliquenyas —fa, lacònic.

Es treu de la butxaca mig cigar retort, negre, insig-

nificant, i, després de desfer-lo i esmicolar-lo, se'l posa a la pipa. Encén, amb parsimònia, i es posa a xuclar, ulls baixos, sense fer cas de mi, com si estigués sol.

No em farà cap pregunta, ni amb els ulls, ni revelarà

cap pressa. Espera, per a quan em vingui de gust, que jo li parli i, entretant, amb la boca guexa, té la pipa entre dents, concentrat com si continués treballant, i llunyà.

Sé que no li interessa un diàleg lleuger. M'agairà que esculli un bon tema, en el qual ell sigui entès, i que, després d'haver-lo insinuat, ell pugui agafar-lo pel seu compte, sense interrupcions. Sí, de bon començament, ha semblat avar de paraules, ara revelarà la seva característica loquacitat, la satisfacció d'ésser escoltat i corroborat.

Insinuo la qüestió del motor.

—Quina altra cosa poder anar a motor, oi? —diu.

Ell, com tots els mariners de més de quaranta anys —i els ultrapassa de força, gairebé els dobla—, havia aconseguit els temps de la pesca a la vela, quan encara no havien estat introduïts els motors. A l'any vint i tants, junt amb un pescador de Barcelona, fou el primer de tota la costa de disposar de motor. S'havien acabat les anades a la vela, incertes i dures, a vegades extenuadores, d'hores i hores. Amb la desaparició de les veles, la pesca perdia un dels elements més lírics, més lligats a les anades per mar per una tradició mil·lenària i universal. La utilització del motor feia perdre encanteri a la imatge romàntica del pescador, equivalent a la de les antigues diligències i a la dels grans carros de transport. A través de la mecanització general, la pesca havia de beneficiar-se dels avenços moderns, garantidors d'un rendiment major. Gràcies als motors, els pescadors veurien disminuït el propi risc, i la duresa de la professió no exigiria el tribut de tant sofriment.

Uns anys abans, tot el litoral havia incorporat ja la pesca de la teranyina anomenada també a l'encesa. La llum nocturna enlluernant, plena d'embruix pels peixos, constituïa un mitjà lícit de pesca, descobert amb l'aprovació general. Sota el pàmpol de la llum, estricte i poderós, la batadissa de peix —el refullament, segons el llenguatge mariner— era l'anunci d'un profit cert, immediat.

La sardina és un peix emigrant, com les orenetes entre els ocells, sempre a la recerca d'aigües càlides, possibilitadores del seu aliment. Es nodreix de substàncies diverses, darrera les quals neda amb deliri, en grups. Prefereix, tanmateix, un cuquet vermell, habitant gairebé sempre arran d'escuma, a flor d'aigua. La presència del cuc —dels papaiets— anuncia l'arribada segura dels bancs de sardina, i ells constitueixen la indicació segura que aquell any no serà de misèria.

—Sempre heu estat un espasa, segons he sentit dir, per a la pesca de la llagosta...

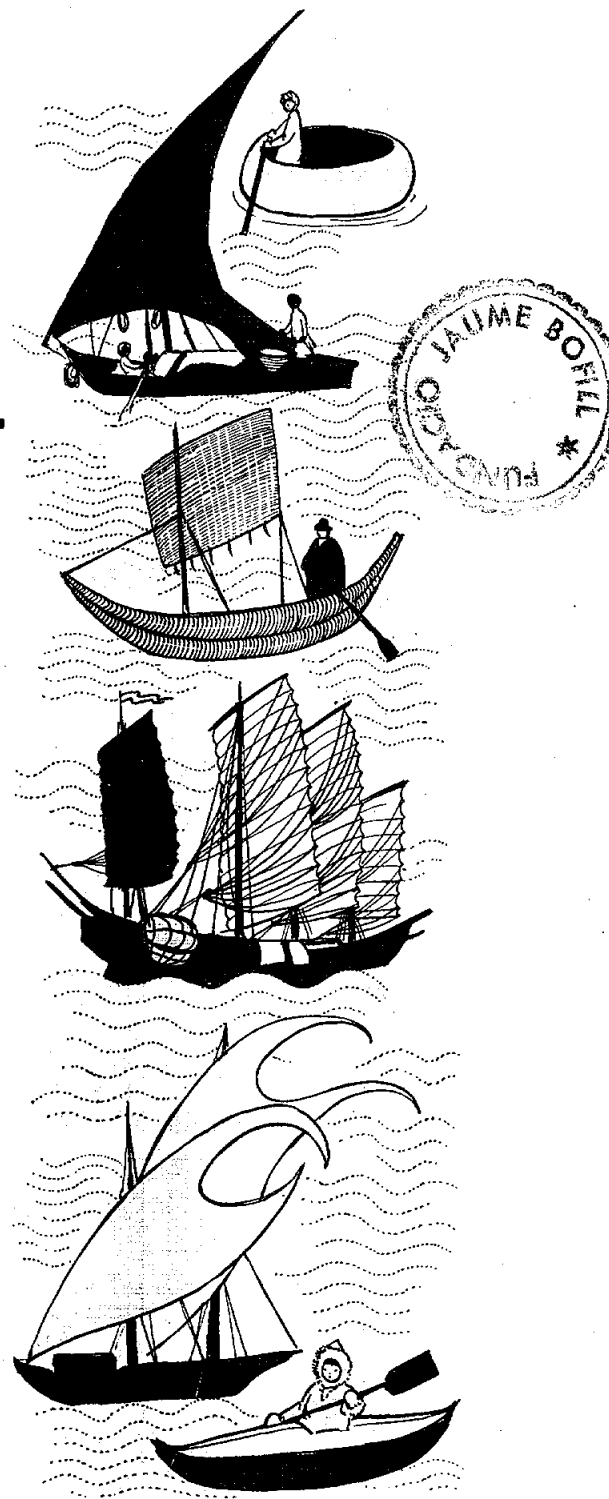
Diu que la llagosta és un peix de cau, sedentari. Ell ha fet, sovint, l'assaig de marcar una llagosta, deixar-la de nou en llibertat i pescar-la novament, un temps després, en el lloc exacte on havia estat alliberada. El pescador va fer encara un altre experiment: tenir una llagosta en una nansa per tal de poder observar el procés de fecundació. A la inversa d'altres peixos, els quals duen els ous dins unes bosses —generalment dues, molt atapeïdes—, la llagosta els duu incrustats al ventre, en quantitats fabuloses. «Ben bé porta cinc o sis mil ous», assegura. La particularitat dels peixos és que no resulten com els ocells, alimentats durant un temps per la mare i vigilats abans no poden volar o caminar pel seu compte. Tan aviat com tenen vida pròpia, els peixos ja es posen a nedar sense passar per cap aprenentatge. Per petits que siguin, a més, se la campen en llibertat per alimentar-se, i es nodreixen amb facilitat gràcies a la riquesa inexhaurible de la mar. Alguns ous o lletons, per exemple els de bacallà, són molt estimats com a gru-

meig (3). A vegades, el pes de les bosses, plenes d'ous diminuts, és descomunal. Una tonyina de cent vint quilos pescada per ell duia unes bosses de setze quilos cada una. La cria que surt d'aquest pes d'ous és fabulosa. Aquesta abundància il·lustra una frase del pescador. «Si de la producció de la mar», diu, «es salvés un deu per cent, no es podria navegar». Assegura que la pesca de la llagosta no té cap secret: posar les nanses —una mena de cistell de vímet, amb un forat d'entrada fàcil i una sortida impossible—, deixar-les abandonades a la fonda, és a dir, fondejades, i esperar que la llagosta entri. Tot el mèrit és de saber escollir el lloc damunt les roques on viu el crustaci.

(1) ormeigs: eines i instruments.

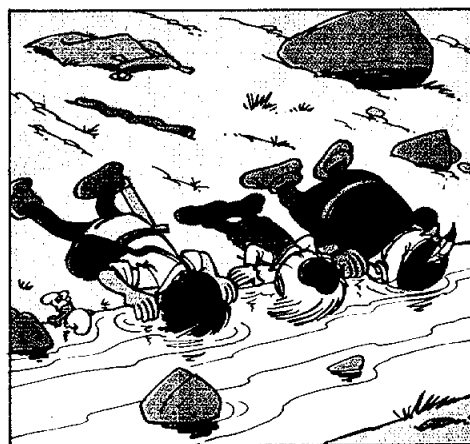
(2) quillat: embarcació gran que té la proa i la popa en angle recte amb la quilla.

(3) grumeig: esquer.

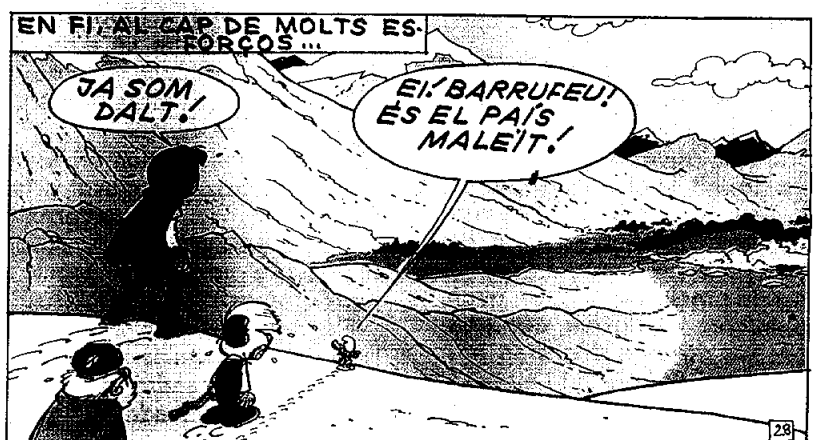
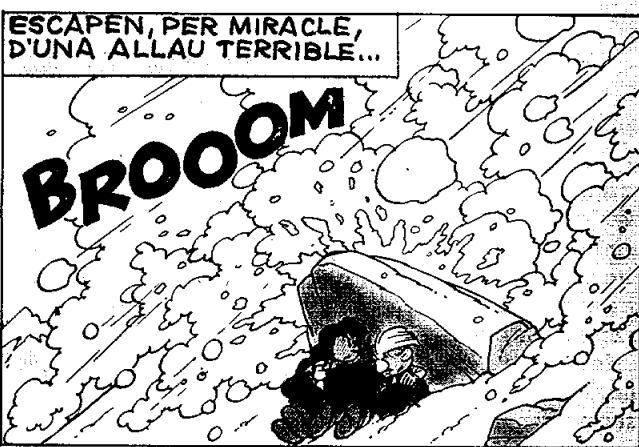
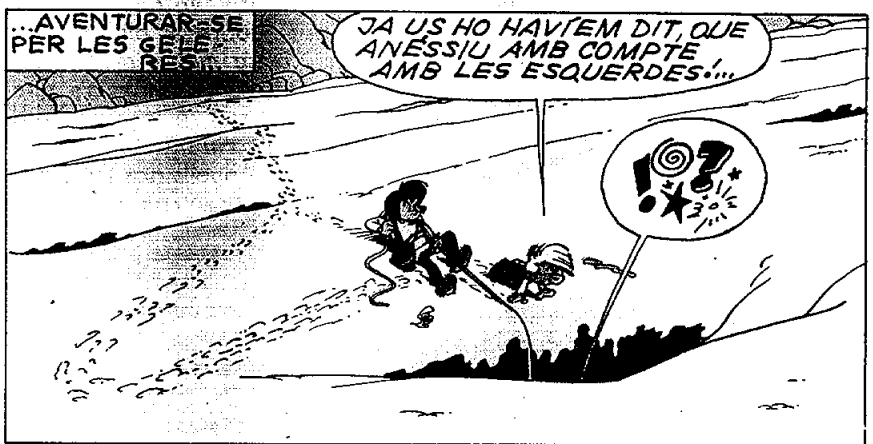
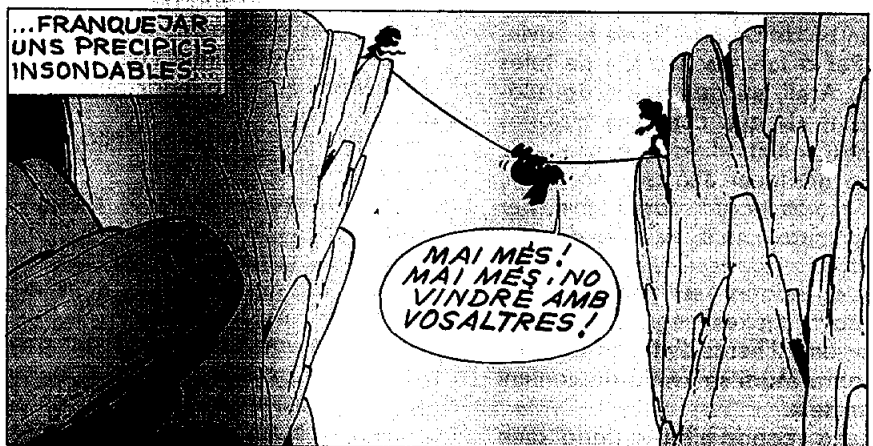
(continuació)

PATROCINAT
PER
DANONE

cremoso
Nou producte

continua a la pàgina 14

En Martí llegia molt. Cada dia, quan tornava de l'escola, si no li calia repassar cap lliçó difícil, anava a la biblioteca a llegir o a cercar algun llibre en préstec.

Quin bé de Déu de llibres hi havia, allà! Per a tots els gustos i de totes menes. A ell, els que més li agradaven eren els que contaven històries d'homes valents. I és que com que sempre desitgem allò que no tenim, i ell era molt poruc i força tímid, per això admirava tant els nois decidits i fermes.

—M'agradaria ser com aquest —pensava moltes vegades comparant-se amb l'heroi d'alguna història. I el pobre Martí se sentia descontent d'ell mateix.

Alguna vegada n'havia parlat amb el seu avi que tantes contalles de viatges i caceres sabia.

—Com es fa, avi, per a ser tan valent?

I l'avi li havia somrigut:

—No es fa de cap manera, Martí; se n'és i prou.

—Però jo voldria fer coses...

jugaven a pilota al descampat de darrera del seu carrer. Per cert, que més d'un vegada havien apedregat els fanals, i de retop, trencat els vidres d'alguna galeria dels pisos. No li feien gens de gràcia.

—Tu, noi! —li digué l'un.

En Martí es va quedar mirant-los sense dir res.

—On vas amb aquest llibre tan gros? A veure'!

—Deixeu-me —va fer ell porugament—. És de la biblioteca.

—Ah, sí? El deus haver pispat!

—Que no! —va protestar en Martí vivament—. Me'l deixen!

Els xicots van riure i se li van posar un a cada costat. El més desvergonyit va dir:

—Vinga! Dóna-me'!

En Martí, esverat, va abraçar amb força el llibre sobre el pit amb les dues mans. Tenia molta, molta por. D'un cop d'ull va poder veure que el carrer era desert. A la seva banda només hi havia la paret nua d'una tanca de solar. Aquells dos l'hi acorralaven. Però tot el seu cos sentia com

solta. L'estriparien, el llibre! El destrossarien! Aquell magnífic llibre nou que ell hauria desitjat poder comprar per a tenir-lo sempre! El malmetien com un tros de paper qual-sevol, només per a fer mal!

No ho podia suportar. Sense saber ell mateix com, amb un parell de salts va aconseguir plantar-se al davant dels nois i arrapar-se al braç d'un d'ells. Agafats desprevinguts, es van aturar en sec.

—No l'estripeu, eh? Pobres de vosaltres, si l'estripeu! —els va cridar amb els ulls plens de fúria.

Refets de la sorpresa, van forcejar per desfer-se d'ell i amb una empenya el van engegar enllà fent tentines. Però en Martí es va redreçar d'una revolada i se'ls va abraonar al damunt. Enganyats pel llibre, el van deixar caure i es van agafar amb en Martí.

En Martí es va defensar amb els peus, amb les mans, amb els colzes... Els altres nois, mai no l'haurien cregut capaç d'una llestesa semblant.

De sobte, va veure el llibre a terra i desfent-se de la baralla el va re-

per JOANA

—Ja et vagarà, ja et vagarà! —li va dir l'avi tot esbullant-li els cabells—. S'és valent de moltes maneres, ja ho veuràs!

Vegeu quina resposta! En Martí encara hi pensava. No; de segur que ell mai no tindria ocasió d'anar a països llunyans, ni de caçar feres, ni d'escalar muntanyes, ni d'aguantar temporals en alta mar, ni de fer, en fi, cap gesta digna de ser contada.

Cada dia transcorria semblant a l'anterior; l'escola, els jocs, la biblioteca, els companys...

Precisament aquell dia havia demanat a la biblioteca un llibre de viatges, molt gros i amb moltes il·lustracions. Segur que hi gaudiria de debò.

Anava de pressa cap a casa, quan se li plantaren al davant dos nois que coneixia de vista. No eren pas del seu barri ni anaven a la mateixa escola, però els veia tot sovint que

una formigor que li arribava a la rel dels cabells.

—Vinga! —va repetir l'altre, el més grandassot. I mentre ho deia va provar d'arrencar-l'hi de les mans.

—No és meu! —va cridar en Martí en un darrer intent de resistència.

—Què se'ns en dóna, de qui sigui! —va rondinar l'altre serrant les dents i donant-li una empenya.

Martí va anar a topar d'esquena a la paret i mentre un d'aquells pillets li anava donant cops de colze, l'altre li va arrabassar el llibre amb una estrebada furient.

Ell va restar un moment esmaperdut, mirant-los, com clavats a la tanca. Els altres van marxar carrer avall, sense pressa, rient sorollosament, segurs que no gosaria moure's, de tan esporuguit.

Els va veure com engrapaven el llibre amb aquelles mans brutes i barroeres, i prendre-se'l de l'un a l'altre amb patacades i crist sense

collir ràpidament i el va estrènyer amb tota la seva força. Encarant-se amb els pillets els va plantar cara:

—Salvatges! sou uns salvatges!

Els tot just es refeien de la sorpresa.

—A veure si calles! O vols que t'apallissem?

—I què? —va continuar cridant en Martí—. I què, que m'apallissem? Què en traureu? Com de destrossar aquest llibre! Males mans! Potser ni sabeu de llegir!

—Més que tu! —va contestar el gran.

—Doncs, no ho sembla!

Ara es van quedar mirant-se amb tensió. Els dos xicots començaven a sentir-se sorpresos de la forma insospitada com aquell que creien tan mansoi els havia replicat. Seria possible, pensaven, que algú es deixés apallissar per un llibre que ni tan sols no era seu. Tant, valia, doncs, un llibre? El gran no sabé estar-se

RASPALL

de dir-li mig mofeta:

—Què t'hi va, a tu? Si no és teu..

—És de tots!

—Així també és meu! —va dir l'altre amb una riallada, estenent la mà amb gest de prendre-l'hi.

Martí va fer un bot enrera, lluny del seu abast.

—També te'n deixaran, si et portes com tothom! No cal robar-los, els llibres!

Martí, en dir això, va posar-se a córrer, i va deixar els altres dos plantats a mig carrer. Era ben clar que no ho acabaven d'entendre. Però ara estaven desinflatos i es miraven l'un a l'altre sense saber què dir. Al cap d'una estona se'n van anar carrer avall fregant-se un o altre lloc del cos adolorit de l'enganxada amb el noi «tímid».

Uns dies després, sortint de l'escola, Martí va veure que altra vegada aquells dos xicots romancejaven pel carrer. En veure'ls, van fer unes

passes com acostant-s'hi, però es van aturar a distància. Ell també es va quedar plantat. En veure que no es movien, va dir-los amb veu segura:

—Què hi ha?

El gran es va gronxar d'un cantó a l'altre.

—Hola! —va dir com si tal cosa.

—Hola! —va respondre en Martí.

Encara es van mirar un moment en silenci. Per fi ell va continuar caminant i els va passar per la vora.

—Adéu —els va dir, com la cosa

més natural. I ells van respondre alhora.

—Adéu.

N'estava segur. Havia guanyat la batalla. I ara sí que entenia bé aquelles paraules de l'avi.

—Ja et vagarà! Ja et vagarà!

És ben cert que ja no tenia gens de por d'aquells grandassots. Ara començava a entendre que mai més no tindria por per a defensar qual-sevol de les coses que estimava.

I això, val tant com una escalada a l'Everest!

AL CAP D'UNES QUANTES HORES...

SI, SE-
NYOR! ÉS
AIXÒ, EL PAÍS
MALEIT!

VAJA!
EM CREIA
QUE NO HI
ARRIBÀVEM
MAI!

PORTA'NS FINS AL
POBLE, BARRUFET!

BARRUFEU-ME!
ÉS CAP AQUÍ!

I PENSAR QUE DURANT
TOT EL VIATGE HE TRAGINAT
AQUEST BASTONOT QUE,
DE FET, NO ENS HA SERVIT
DE RES!

ME'N RECORDA-
RÉ, SAPAS-
TRUS!

MIREU! ÉS BEN BÉ EL QUE
VAM VEURE A LA BOLA DE
CRISTALL! TOT DES-
TROSSAT!

AU! NO PLORIS, BARRU-
FET! ET JURD QUE
CASTIGAREM EL QUE
HO HA FET!

CRIMINALS!

QUINA
TRISTESA!

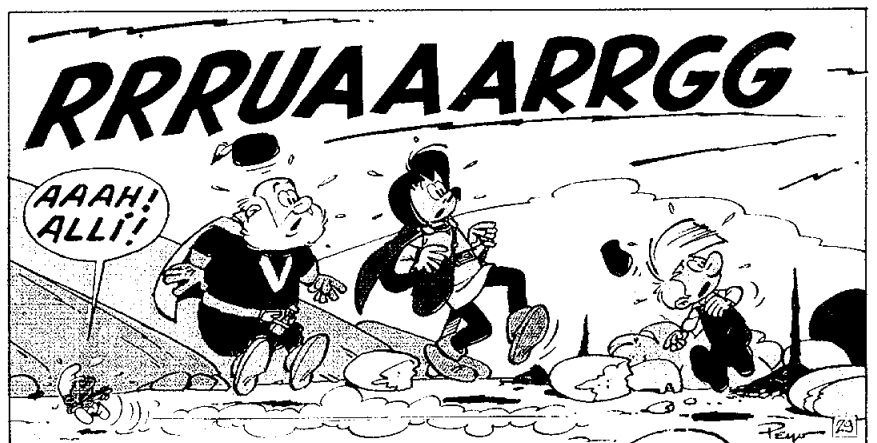
I ELS BARRUFETS?
QUE SE N'HA
FET, DELS
BARRUFETS?

NO HO SÉ! DEUEN
HAVER ESTAT
BARRUFATS PEL
BARRUFET QUE
BARRUFA BARRU-
FET PELS BAR-
RUFETS!

I ON ÉS, AQUEST CÈLEBRE
BARRUFET QUE BARRUFA
BARRUFET PELS BARRU-
FETS, QUE ARA EM
SENTIRÀ?...

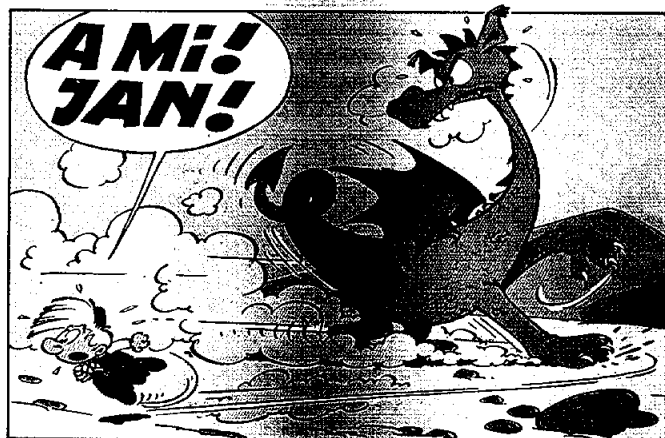
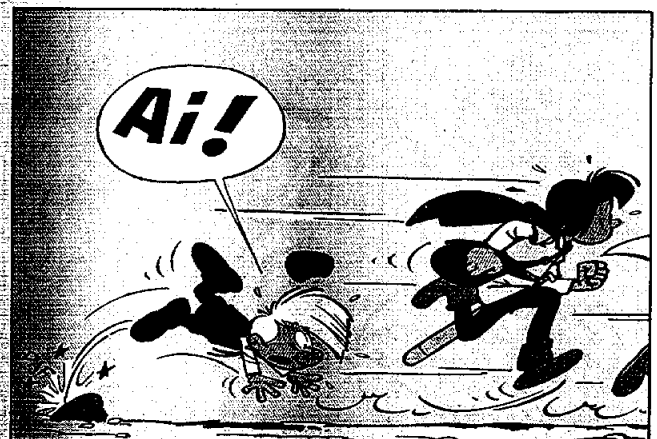
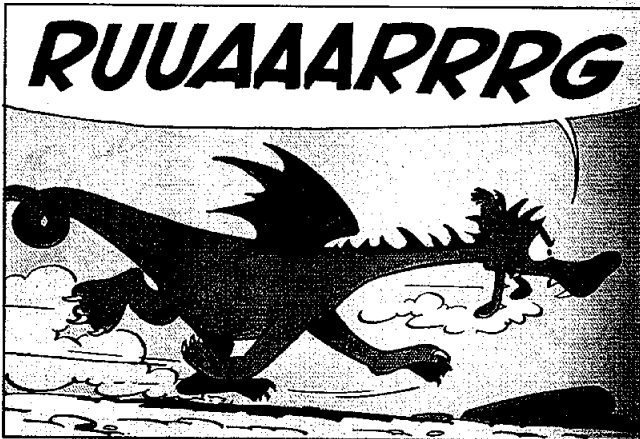
AAAH!
ALLI!

PATROCINAT
PER
DANONE

cremoso

Nou producte

(continuarà)

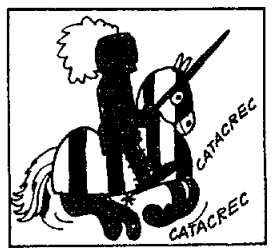
PER ISIDRE MONÉS

EL FAMOS ENGANXADOR ALEMANY UHU regala bonics retallables a tot color D'AVIONS, VAIXELLS I CASETES (El detallista et dirà com ho has de fer)

LA TRADICIO FAMILIAR ASSEGURA QUE A LA LLEGENDARIA CORT DEL REI ARTUR VIVIA UN AVANTPAS-SAT NOSTRE QUE ES DEIA PEWPT HANTIC, I QUE FEIA DE FUSTER. SEGONS CONTEI, UN DIA...

JO DIC, AQUI FALTA ALGUNA COSA, ARTUR!
VOLS DIR, LANCELOT?
MÉS AVIAT!
UNA TAU-LA, SIR GAWAIN?
I SI FOS?

ENCARREGA A UN FUSTER DE MÉRIT UNA TAU-LA PER A LA REUNIO DE LA NIT!
YES, SIR!

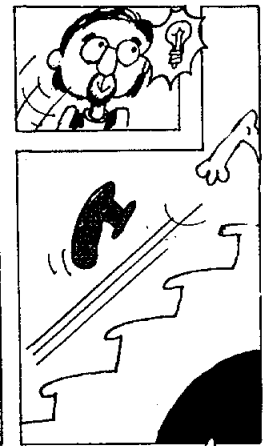
AQUESTA NIT, LA MILLOR TAU-LA QUE TINGUS, DE DUR HAS A PALAU. HE DIT!
OH! HONOR I PROFIT HAURÉ!

AIXÒ, UN BON NEGOCI POT ESSER!

AQUESTA NIT ANIRÀ BÉ!
READY

UF!
SI QUE PESA! ARA LA CARREGARÉ AL CARRO!

PERÒ... ON ÉS, EL CARRO?
BURA!
ARA QUE RECORDO...! EL VAIG DEIXAR A CAL MECANIC PER A LA REVISIO DE LES 10.000 LLE-GÜES...

SORT D'AQUESTA TAU-LA RODONA QUE TENIA A LES GOLFES!
?

AIXÒ JA ÉS UNA ALTRA COSA!
YES!
ET NOME NO PRIMER FUSTER DEL REIALME, AMB TRACTAMENT DE SIR!
YES!

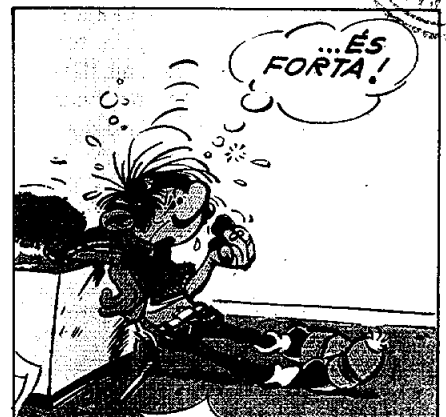
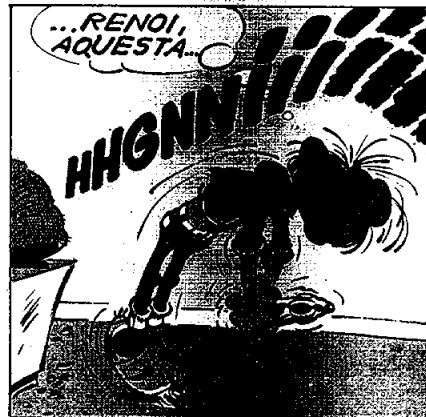
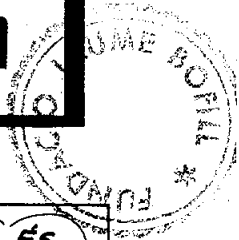
sergi grapes

per Franquin
& Jidéhou

GENTILESA DE
les saboroses pastes de sèmola

La família

la bona pasta quan cou
amb 6 minuts ja en té prou!

Copyright by Editions J. DUPUIS, Filz & Cie - Marcinelle - Charleroi (Belgique)

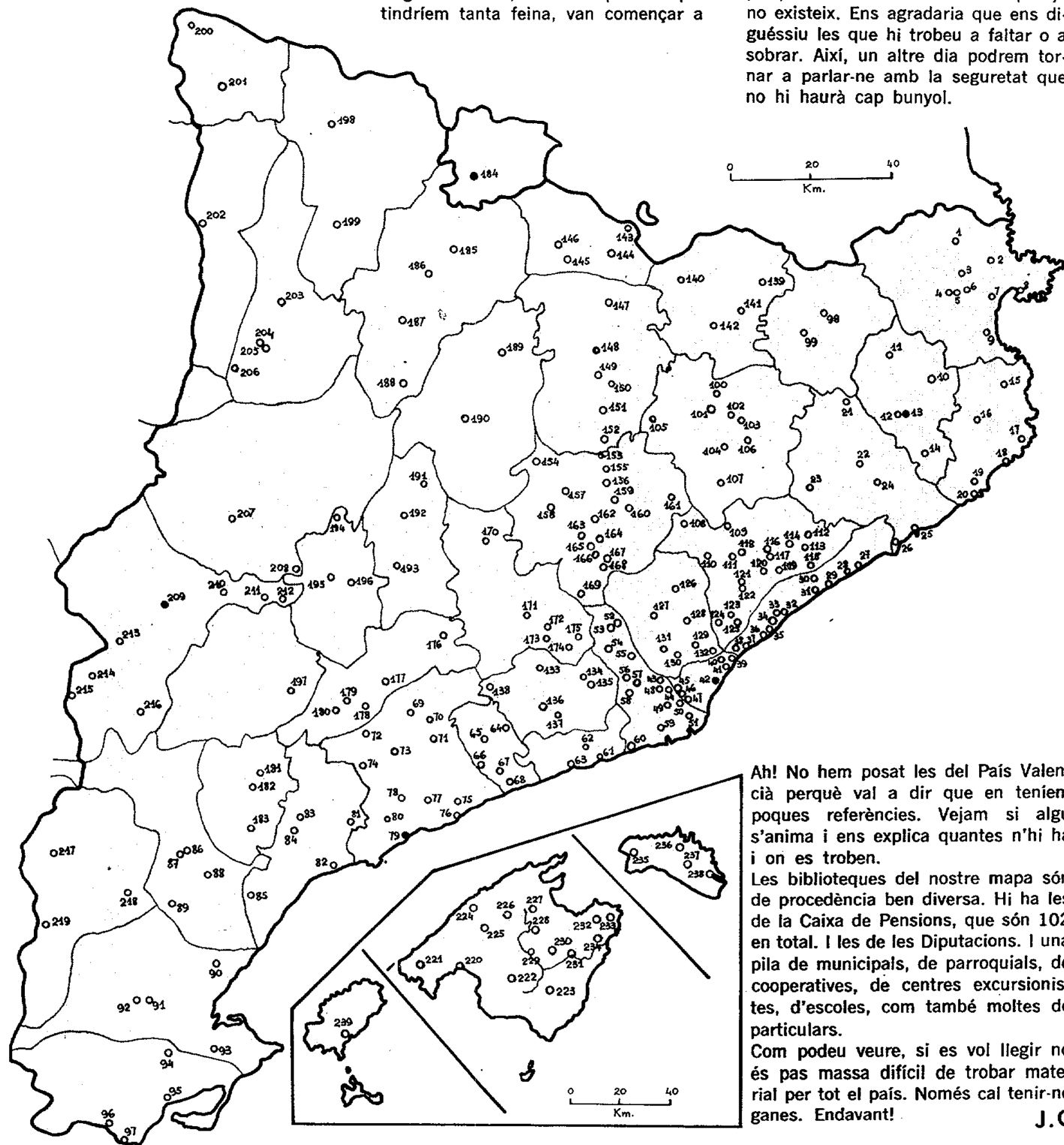
biblioteques per a tothom

En llegir l'article de la pàgina anterior que parla de la Biblioteca de Clamart vam sentir una mica d'enveja i tot. Llavors vam pensar que era una llàstima que els nois i noies de casa nostra —vosaltres— no poguéssiu disposar-ne de semblants. Però després de rumiar una mica, i perquè no fos dit

que només a l'estranger disposen de coses interessants, vam arribar a la conclusió que n'hi havia més de les que ens pensàvem, tot i que són molt menys de les que ens caldrien. En algunes hi ha, a més, una secció infantil o juvenil, amb unes bibliotecàries que estimen la seva feina i que saben orientar els seus lectors.

Mig en broma, i sense pensar que tindriem tanta feina, van començar a

fer una llista de les poblacions on n'hi ha, i en van sortir moltes més de les que ens pensàvem. En aquest mapa hi trobareu les localitats que tenen biblioteca i, al costat, un número que No hi ha dubte que a la nostra llista hi pot haver errors. Estem segurs que n'hi ha més d'un, i tant pot ser per falta d'alguna d'important, com perquè n'hi consti una altra que ja no existeix. Ens agradaria que ens diguéssiu les que hi trobeu a faltar o a sobrar. Així, un altre dia podrem tornar a parlar-ne amb la seguretat que no hi haurà cap bunyol.

Ah! No hem posat les del País Valencià perquè val a dir que en teníem poques referències. Vejam si algú s'anima i ens explica quantes n'hi ha i on es troben.

Les biblioteques del nostre mapa són de procedència ben diversa. Hi ha les de la Caixa de Pensions, que són 102 en total. I les de les Diputacions. I una pila de municipals, de parroquials, de cooperatives, de centres excursionistes, d'escoles, com també moltes de particulars.

Com podeu veure, si es vol llegir no és pas massa difícil de trobar material per tot el país. Només cal tenir-ne ganes. Endavant!

J.C.

- 1 Espolla
- 2 Vilajuïga
- 3 Peralada
- 4 Figueres
- 5 Vilatorrada
- 6 Vila-sacra
- 7 Castell d'Empúries
- 8 Roses
- 9 Armentera
- 10 Capçó
- 11 Banyoles
- 12 Salt
- 13 Girona
- 14 Cadaqués de la Selva
- 15 Torroella de Montgrí
- 16 La Bisbal d'Empordà
- 17 Palafrugell
- 18 Palamos
- 19 Santa Cristina d'Aro
- 20 Sant Feliu de Guíxols
- 21 Amer
- 22 Santa Coloma de Farners
- 23 Arbúcies
- 24 Sils
- 25 Lloret de Mar
- 26 Blanes
- 27 Pineda
- 28 Calella
- 29 Canet de Mar
- 30 Arenys de Mar
- 31 Arenys de Munt
- 32 Mataró
- 33 Argentona
- 34 Cabrera de Mataró
- 35 Vilassar de Mar
- 36 Premià de Mar
- 37 El Masnou
- 38 Tiana
- 39 Badalona
- 40 S. Coloma de Gramenet
- 41 Sant Adrià de Besòs
- 42 Barcelona
- 43 Molins de Rei
- 44 Sant Feliu de Llobregat
- 45 Sant Just Desvern
- 46 Esplugues de Llobregat
- 47 L'Hospitalet de Llobregat
- 48 Sant Vicenç dels Horts
- 49 Sant Boi de Llobregat
- 50 Cornellà
- 51 El Prat de Llobregat
- 52 Olesa de Montserrat
- 53 Espadreguera
- 54 Sant Esteve Sesrovires
- 55 Manresa
- 56 Corbera de Llobregat
- 57 Gervolà
- 58 Vallirana
- 59 Cerdà
- 60 Vallcarca
- 61 Sitges
- 62 Sant Pere de Ribes
- 63 Vilanova i la Geltrú
- 64 Sant Jaume dels Domenys
- 65 La Bisbal del Penedès
- 66 Albinyana
- 67 El Vendrell
- 68 Calafell
- 69 El Pla de Sant Jaume
- 70 Sant Sadoni de Noya
- 71 Vilafranca del Penedès
- 72 La Ribera
- 73 Vallès
- 74 Alcover
- 75 La Pobla de Segur
- 76 Torredemuntanyos
- 77 El Castell
- 78 Peraferrada
- 79 Tarragona
- 80 Constantí
- 81 Reus
- 82 Cambrils
- 83 Riudecorts
- 84 Riudecorts
- 85 Vandellòs i l'Arbúcies
- 86 Moradès
- 87 Móra d'Ebro
- 88 Tivissa
- 89 Rasquera
- 90 El Perelló
- 91 Torroja
- 92 Roquetes
- 93 La Cava
- 94 Amposta
- 95 Sant Carles de l'Arbúcies
- 96 Ulldecona
- 97 Alcanyis
- 98 Sant Joan de Vilatorrada
- 99 Olot
- 100 Torelló
- 101 Sant Hipòlit de Voltora
- 102 Manlleu
- 103 Roda de Ter
- 104 Vic
- 105 Prats de Llobregat
- 106 Folgueroles
- 107 Torà
- 108 Castell de Ferro
- 109 Aiguafreda
- 110 Sant Joan de Vilatorrada
- 111 L'Ametlla de Mar
- 112 Gualba
- 113 Sant Joan de Vilatorrada
- 114 S. Martí de Tous
- 115 Vallgorguina
- 116 Sant Joan de Vilatorrada
- 117 Sant Joan de Vilatorrada
- 118 La Garriga
- 119 Lliana
- 120 Cardener
- 121 Canovelles
- 122 Granollers
- 123 Mollet del Vallès
- 124 Mollet del Vallès
- 125 Montornès del Vallès
- 126 Castell de Vilatorrada
- 127 Terrassa
- 128 Sabadell
- 129 Cerdanyola del Vallès
- 130 Sant Cugat del Vallès
- 131 Rubí
- 132 Sant Joan de Vilatorrada
- 133 Sant Joan de Vilatorrada
- 134 Sant Joan de Vilatorrada
- 135 Sant Joan de Vilatorrada
- 136 Pacs del Vallès
- 137 Vilafranca del Penedès
- 138 Pontons
- 139 Camprodon
- 140 Planols
- 141 S. Joan de les Abadesses
- 142 Ripoll
- 143 Puigcerdà
- 144 Alp
- 145 Riudel Penedís
- 146 Baliver de Cerdanya
- 147 Baga
- 148 Sant Corneli
- 149 Baga
- 150 Colònia Rosal
- 151 Gironella
- 152 Guigüers
- 153 Amel·la de Merola
- 154 Cardener
- 155 Navars
- 156 Balsareny
- 157 Sana
- 158 Sant Mateu de Bages
- 159 Sant Joan de Vilatorrada
- 160 Sant Joan de Vilatorrada
- 161 Sant Joan de Vilatorrada
- 162 Sant Joan de Vilatorrada
- 163 Sant Joan de Vilatorrada
- 164 Sant Joan de Vilatorrada
- 165 Sant Joan de Vilatorrada
- 166 Sant Joan de Vilatorrada
- 167 Sant Joan de Vilatorrada
- 168 Sant Joan de Vilatorrada
- 169 Sant Joan de Vilatorrada
- 170 Sant Joan de Vilatorrada
- 171 Sant Joan de Vilatorrada
- 172 Sant Joan de Vilatorrada
- 173 Sant Joan de Vilatorrada
- 174 Sant Joan de Vilatorrada
- 175 Sant Joan de Vilatorrada
- 176 Sant Joan de Vilatorrada
- 177 Sant Joan de Vilatorrada
- 178 Sant Joan de Vilatorrada
- 179 Sant Joan de Vilatorrada
- 180 Sant Joan de Vilatorrada
- 181 Sant Joan de Vilatorrada
- 182 Sant Joan de Vilatorrada
- 183 Sant Joan de Vilatorrada
- 184 Sant Joan de Vilatorrada
- 185 Sant Joan de Vilatorrada
- 186 Sant Joan de Vilatorrada
- 187 Sant Joan de Vilatorrada
- 188 Sant Joan de Vilatorrada
- 189 Sant Joan de Vilatorrada
- 190 Sant Joan de Vilatorrada
- 191 Sant Joan de Vilatorrada
- 192 Sant Joan de Vilatorrada
- 193 Sant Joan de Vilatorrada
- 194 Sant Joan de Vilatorrada
- 195 Sant Joan de Vilatorrada
- 196 Sant Joan de Vilatorrada
- 197 Sant Joan de Vilatorrada
- 198 Sant Joan de Vilatorrada
- 199 Sant Joan de Vilatorrada
- 200 Sant Joan de Vilatorrada
- 201 Sant Joan de Vilatorrada
- 202 Sant Joan de Vilatorrada
- 203 Sant Joan de Vilatorrada
- 204 Sant Joan de Vilatorrada
- 205 Sant Joan de Vilatorrada
- 206 Sant Joan de Vilatorrada
- 207 Sant Joan de Vilatorrada
- 208 Sant Joan de Vilatorrada
- 209 Sant Joan de Vilatorrada
- 210 Sant Joan de Vilatorrada
- 211 Sant Joan de Vilatorrada
- 212 Sant Joan de Vilatorrada
- 213 Sant Joan de Vilatorrada
- 214 Sant Joan de Vilatorrada
- 215 Sant Joan de Vilatorrada
- 216 Sant Joan de Vilatorrada
- 217 Sant Joan de Vilatorrada
- 218 Sant Joan de Vilatorrada
- 219 Sant Joan de Vilatorrada
- 220 Sant Joan de Vilatorrada
- 221 Sant Joan de Vilatorrada
- 222 Sant Joan de Vilatorrada
- 223 Sant Joan de Vilatorrada
- 224 Sant Joan de Vilatorrada
- 225 Sant Joan de Vilatorrada
- 226 Sant Joan de Vilatorrada
- 227 Sant Joan de Vilatorrada
- 228 Sant Joan de Vilatorrada
- 229 Sant Joan de Vilatorrada
- 230 Sant Joan de Vilatorrada
- 231 Sant Joan de Vilatorrada
- 232 Sant Joan de Vilatorrada
- 233 Sant Joan de Vilatorrada
- 234 Sant Joan de Vilatorrada
- 235 Sant Joan de Vilatorrada
- 236 Sant Joan de Vilatorrada
- 237 Sant Joan de Vilatorrada
- 238 Sant Joan de Vilatorrada
- 239 Sant Joan de Vilatorrada
- 240 Sant Joan de Vilatorrada
- 241 Sant Joan de Vilatorrada
- 242 Sant Joan de Vilatorrada
- 243 Sant Joan de Vilatorrada
- 244 Sant Joan de Vilatorrada
- 245 Sant Joan de Vilatorrada
- 246 Sant Joan de Vilatorrada
- 247 Sant Joan de Vilatorrada
- 248 Sant Joan de Vilatorrada
- 249 Sant Joan de Vilatorrada
- 250 Sant Joan de Vilatorrada

continua a la página 22

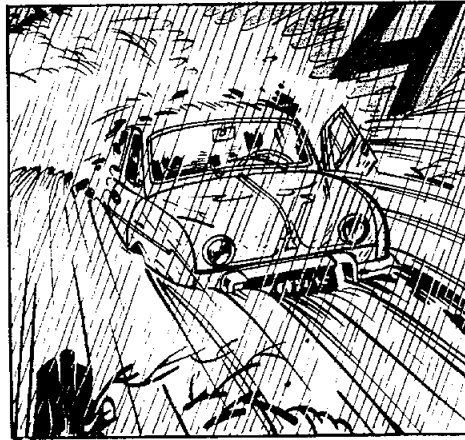
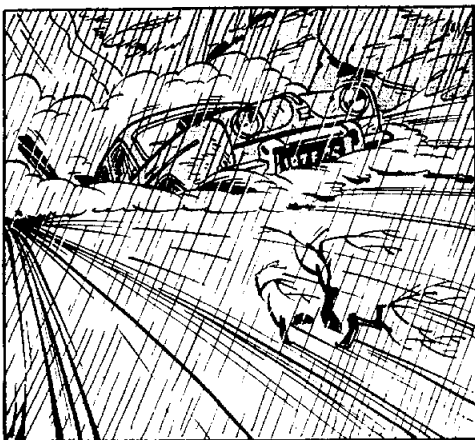
LES AVENTURES DE GIL PUPIL·LA

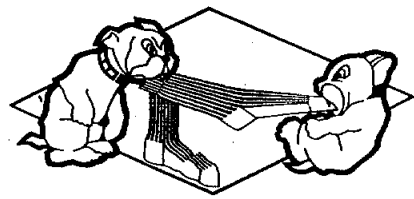
per m.tillieux
versió d'a.jané

FESTIVAL SOBRE QUATRE RODES

(continuació)

(continuarà)

(continuació)

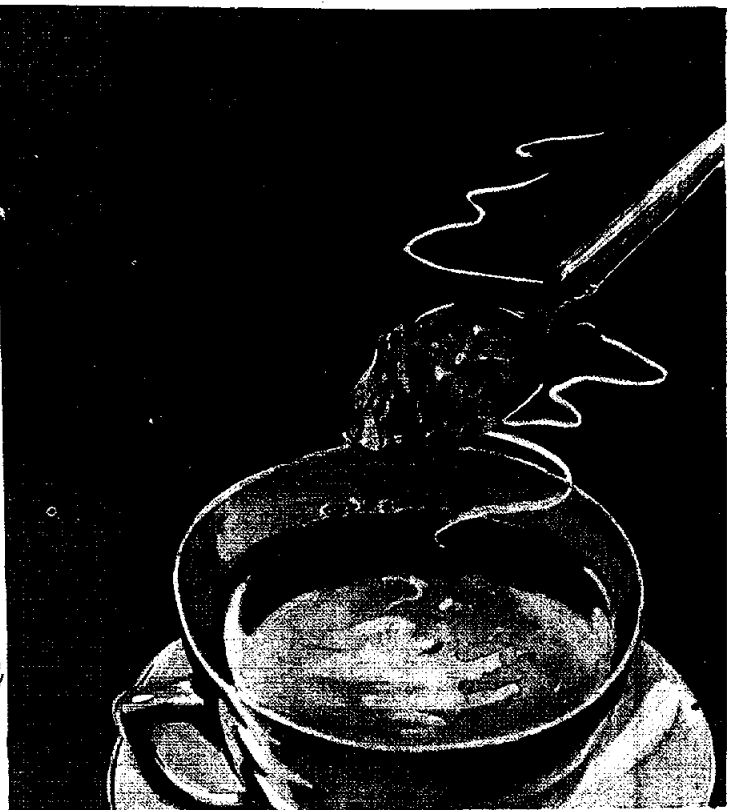
204 Tremp
205 Vilamiñana
206 Vilamolat
207 Balaguer
208 Ivars d'Urgell
209 Lleida
210 Bell-lloc d'Urgell
211 Mollerussa
212 Gelmés
213 Soses

214 Seròs
215 La Granja d'Escarp
216 Llardecans
217 Batea
218 El Pinell de Brai
219 Horta de Sant Joan
220 Palma de Mallorca
221 Andratx
222 Lluçmajor
223 Felanitx
224 Sòller
225 Alaró
226 Inca

227 Sa Pobla
228 Muro
229 Sineu
230 Petra
231 Manacor
232 Artà
233 Capdepera
234 Son Servera
235 Ciutadella
236 Mercadal
237 Alaior
238 Maó
239 Eivissa

BON JAN

Cola-Cao és salut, força, vigor

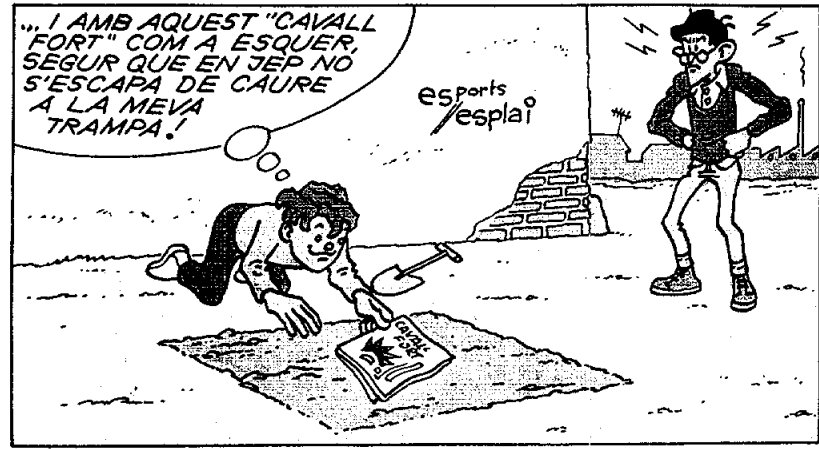
JEP

una gentilesa de

esports / esplai

Tot per l'esplai al carrer del
Pi, 16 - BARCELONA

... I AMB AQUEST "CAVALL FORT" COM A ESQUER, SEGUR QUE EN JEP NO S'ESCAPA DE CAURE A LA MEVA TRAMPA!

JA ETS MASSA GRAN, GALIAR-DEU, PER AQUESTES COSES.

NO ES FARÀ MAL NINGU, HI HA UN BON TOU DE PALLA AL FONTS!

... SI: DE VEGADES L'HEM MOLTAT SENSE VOLER! COM AQUELL DIA DELA PILOTA O AMB LA TINTA DEL CALAMARS.®

EL PASSAT, PAS-SAT, JEP! RECORDO QUE QUAN ERA PETIT TAMBE ERA UN DIMONI!

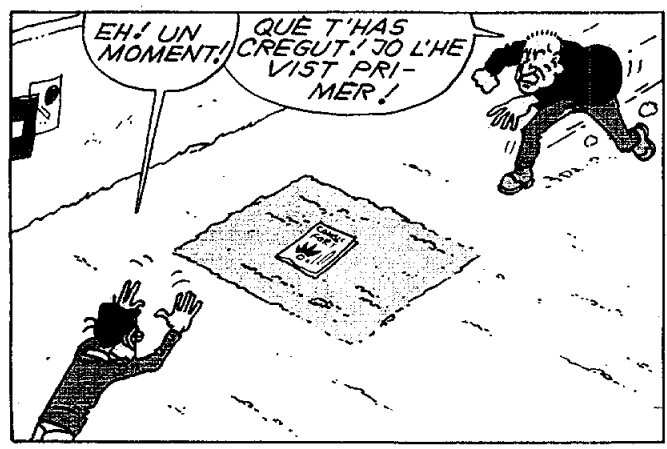

HA, HA, HA! JO TAMBE! SEMPRE FEIA TRAMPES CONTRA ELS MEUS AMICS! ENCARA DE VEGADES EN FAIG ALGUNA...

... JA HO SÉ! S'HI POSA PALLA AL FONTS PER QUE ES CAIGUI TOU, PERÒ L'ENSURT NO TE'L TREU NINGU...

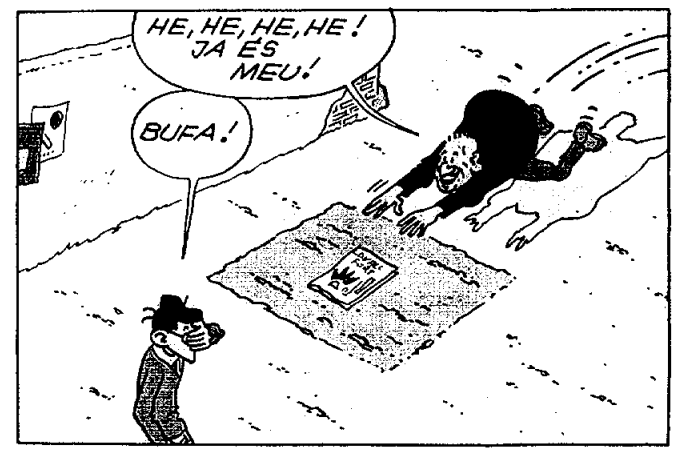

MIRA! ALLÀ VEIG UN "CAVALL FORT" ON HI HA LES TEVES AVENTURES! EL VAIG A COLLIR!

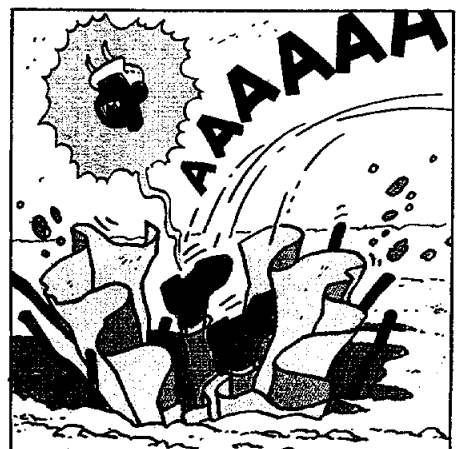
EH! UN MOMENT!

QUÈ T'HAS CREGUT! JO L'HE VIST PRIMER!

HE, HE, HE, HE! JA ÉS MEU!

BUFA!

TRAÏDOOOOR!

ARA HO ENTENC TOT!

NO HO HAURIA GREGUT MAI DE TU, FIDEL! JA ETS MASSA GRAN PER A FER AQUESTES COSES! POBRE ONCLE BRAULI!

JO, JO... NO... JO... ESCOLTA... JEP...